enkrat pa se predstavi še obnašanje končnih soglasnikov (-m, -s).

Drugi del knjige, ki ima veliko manjši obseg, je posvečen skladnji. Najprej je obravnavana skladnja ujemanja, ki ga lahko razdelimo na ujemanje po številu, po spolu in glede na osebe. Pri slednjem ločujemo omahovanje med prvo in tretjo osebo, pa tudi tisto med drugo in tretjo. Sledi skladnja sklonov, pri kateri avtor sistematično in natančno predstavi posebnosti pri posameznih sklonih, ki se na področju skladnje samostalnikov in zaimkov pojavljajo. Pri nominativu je zanimivo že to, da lahko stoji namesto vseh ostalih sklonov, prav tako so predstavljene vse pomembne funkcije genetiva in odstopanja, ki se pri tem kažejo. Avtor se še enkrat ukvarja z *dativus adnominalis*, tokrat sicer bolj s skladijskega stališča, pa tudi z drugimi rabami tega sklona. Največ pozornosti pa posveti akuzativu in ablativu, ki si to tudi zaslužita, saj sta sklona z največ različnimi vlogami. Na tem mestu avtor poda še pomembno in zanimivo razlago, ki smo ji na napisih pogosto priča; gre namreč za izmenjavanje oblik *annos* in *annis*, ko hočejo povedati, kako dolgo je umrlj živel. Upravičeno bi pričakovali obliko *annos*, saj bi

na vprašanje »kako dolgo?« moral stati akuzativ, a temu ni vedno tako. Povzetku drugega dela knjige, ki se skriva v kratkem pregledu spoznanj o skladnji ujemanja in skladnji sklonov, sledita samo še dva indeksa in izčrpna bibliografija predvsem na temo slovničnih značilnosti latinščine na napisih.

Pričujoča monografija je zapolnila vrzel, ki je že nekaj let vladala na tem področju, na katerem so nastajali predvsem krajši prispevki, ne pa kaj obsežnega. Jezik napisov sicer res ni bil bogat in ni vseboval zapletenih slovničnih struktur, gotovo pa je bil nekaj posebnega in prav te posebnosti si zaslužijo podrobnejše obravnave. Izrednega pomena pa je delo tudi za slovensko strokovno javnost, saj je med primeri mogoče najti mnoge napise z našega ozemlja. Pogosto so naši napisi uporabljeni kot konkretni primeri, na katerih so pojasnjene določene slovnične značilnosti, nepravilnosti ali nedoslednosti. Vsak, ki se ukvarja z rimskimi napisi na naših tleh, še posebej pa tisti, ki jih zanima jezik napisov, bo predstavljeno knjigo moral prej ali slej vzeti v roke in jo upoštevati kot zanesljiv vir.

Julijana Visočnik

Poročilo predsednika DAHŠ za obdobje november 2003 – november 2005

I. Uradne zadeve

Poročilo predsednika DAHŠ se običajno začne s točko »uradne

zadeve«. Tokrat bi jo lahko skorajda preskočili, ker ni bilo nobenih statutarnih sprememb, ne sprememb v organizaciji delovanja ali finančnega poslovanja, kakršne je bilo potrebno opraviti v bližnji preteklosti. Zato bom navedel le najnujnejše splošne

informacije. Kot je razvidno iz poročila blagajničarke DAHŠ, izkazuje transakcijski račun društva skladno razmerje prihodkov in odhodkov in zato stabilno stanje, kar je poglobitni cilj finančne strategije društva (poglobitni vir prihodkov so še vedno predvsem razni razpisi ministrstev in članarina, odhodke pa predstavljajo v prvi vrsti tiskarski stroški za revijo *Keria*, v manjši meri pa tudi organizacija raznih prireditev). Seveda pa ne sme ostati neomenjeno, da je društvo nemoteno finančno poslovalo predvsem zaradi skrbi in vestnega dela blagajničarke, doc. dr. Jerneje Kavčič. Pomembno pa je tudi, da je prejšnje vodstvo društva v svojem mandatu izpeljalo reorganizacijo finančnega poslovanja kakor tudi uredilo statutarne zadeve in predalo zgledno urejen arhiv; zaradi tega je bilo delo sedanjega vodstva neprimerno lažje.

Od zadnjega občnega zbora pred dvema leti je bila članom društva poslana ena sama položnica z zneskom plačila dvoletne članarine, kar pomeni določeno racionalizacijo stroškov in predvsem tajniškega dela. Na zadnjem sestanku UO DAHŠ 11. 11. 2005 pa je bil sprejet predlog, naj se višina članarine, ki je dosedaj znašala zgolj 2000 SIT, v prihodnje nekoliko poviša. O tem povišanju bo odločal UO na enem naslednjih sestankov. Na omenjem sestanku je bilo sklenjeno tudi, naj društvo okrepi dejavnost pridobivanja novih članov, zlasti med "svežimi" diplomanti klasične filologije.

II. Prireditve

Društvo je v tem mandatu priredilo nekaj odmevnih predavanj, še posebej pa velja poudariti, da je pri tem

uspešno sodelovalo s pomembnimi in v širši kulturni javnosti prepoznavnimi organizacijami:

1. Predavanja za člane društva
- 16. 11. 2004 Gábor Bolonyai, predstojnik Oddelka za grščino Univerze Eötvös Loránd: *Aristotel o tipih govorov* (v sodelovanju z Oddelkom za klasično filologijo FF).

- 28. 10. Giovanni Reale, profesor na milanski univerzi Srca Jezusovega: *Žakaj Evrope ni mogoče misliti brez Grkov, posebej brez njihove filozofije* (v sodelovanju z založbo Studia humanitatis ob predstavitvi slovenskega prevoda Realejeve *Žgodovine antične filozofije*).

- 1. 12. 2005 - prof. dr. Niklas Holzberg (Universität München, Nemčija): *Uprizorjeno že pred Shakespearom: Hans Sachs in antični roman* (V sodelovanju z Oddelkom za klasično filologijo Filozofske fakultete v Ljubljani in Historičnim seminarjem pri ZRC SAZU).

2. Literarni večeri

Priredili smo tudi dva literarno-družabna večera.

- 16. 12. 2004 je bil v prostorih Društva Slovenskih pisateljev v Ljubljani dobro obiskan večer, na katerem so prevajalci iz latinščine in grščine vseh generacij brali odlomke svojih prevodov po lastnem izboru. Branju je sledilo družabno srečanje pred božičnimi in novoletnimi prazniki, ki bi ga veljalo vpeljati kot tradicionalno prireditev, namenjeno sproščenemu druženju članov in utrjevanju pripadnosti društvu.

- 13. 11. 2005 je bila v istih prostorih prireditev v počastitev 75. letnice prof. Kajetana Gantarja, ki jo je DAHŠ organiziral skupaj z

društvom književnih prevajalcev. Osrednji dogodek je bil pogovor slavljence z voditeljem Sandijem Čolnikom.

3. Didaktični kolokvij

Društvo za antične in humanistične študije Slovenije je 15. 5. 2004 v prostorih Društva Slovenskih pisateljev v Ljubljani priredilo didaktični kolokvij *Schola Musis amica?* o teoretičnih osnovah in praktičnih vidikih poučevanja književnosti pri latinščini in grščini v srednji in osnovni šoli. Z referati so sodelovali: prof. dr. Janez Vrečko (*Antika - naše korenine: o živosti epa, tragedije in helenističnega romana v našem času*); asist. dr. Brane Senegačnik (*Manj je več: o različnih hermenevitičnih obzorjih akademskega in srednješolskega poučevanja antične tragedije*); prof. Nada Grošelj (*Antična književnost pri pouku jezuitov v Ljubljani*); prof. Janja Žmavc (*Književnost pri pouku latinščine na osnovni šoli*) in prof. Aleš Maver (*Pouk književnosti pri latinščini in slovenščini*).

III. Izdajateljska dejavnost

1. Revija Keria

Več o vsebinskih razsežnostih revije, o uredniškem delu ter dinamiki sodelovanja bo pri točki dnevnega reda, namenjeni reviji Keria, v uredniškem poročilu spregovoril prof. dr. Matjaž Babič, ki bo orisal tudi potek formalnih postopkov pri mednarodnem uveljavljanju (indeksiranju ipd.). Vsekakor pa lahko tudi zunanji sodelavci z zadovoljstvom ugotovimo, da se je revija v slovenskem prostoru uveljavila ne le kot osrednja stokovna in znanstvena publikacija za področje klasične filologije, temveč tudi kot

vse pomembnejši dejavnik za druga znanstvena področja, povezana z antiko; zlasti to velja za zgodovino, filozofijo in primerjalno književnost. V njej so začeli objavljati izvirne razprave tudi tuji strokovnjaki, kar predstavlja važen napredek v mednarodni prepoznavnosti.

2. Zbirka *Agora* in zbornik *Antika za tretje tisočletje*

Leta 2004 je izšel zbornik z naslovom *Antika za tretje tisočletje*, ki ga je izdal DAHŠ v sodelovanju z ISH. Zbornik temelji na prispevkih, ki so jih pripravili nastopajoči za posvetovanje z istim naslovom (to je bilo oktobra leta 2000 v Ljubljani), a ga dopolnjuje še vrsta drugih izvirnih člankov. Namen te publikacije je "predstaviti čim širšo paleto najrazličnejših pristopov v raziskovanju antike, tudi takih, ki si nasprotujejo. Izbrani avtorji svoje ideje utemeljujejo v skladu z različnimi teoretskimi šolami in ideološkimi koncepti ter poskušajo pokazati, kako misliti antiko z različnih zornih kotov. Hkrati pa je zbornik naslovljen tudi na širšo javnost: tej skuša predstaviti raznolikost najstarejše humanistične vede in pomen antike za razumevanje tako zgodovine kot tudi sedanjosti in prihodnosti intelektualne misli.«, kot povzemam po uvodu. Takšna publikacija je za klasično filologijo na Slovenskem precejšen novum, reči je treba, da pri nas tudi na drugih znanstvenih področjih takšno odprto soočanje različnih metodoloških principov ni nekaj običajnega. Odmev v širši javnosti je bil dober. Knjiga je izšla kot drugi zvezek zbirke *Agora*.

Sicer pa sta v tej zbirki izšli še dve knjigi: leta 2004 *Antični roman* prof.

dr. Niklasa Holzberga (v prevodu Neže Pirc in Neže Vilhelm), ki je pred kratkim predaval v Ljubljani, prav te dni pa še knjiga kolega dr. Mateja Hriberška *Klasični jeziki v slovenskem šolstvu 1848-1945*.

Obe deli sta pomembni ne le za ožjo stroko, temveč za humanistično raziskovanje nasploh, saj gre pri Holzbergovi knjigi za temeljno študijo o historičnem literarnem žanru, Hriberškova pa je pionirsko delo, pomembno v enaki meri za zgodovino slovenske klasične zgodovine kot tudi za zgodovino slovenske pedagogike.

V pripravi pa je še en večji projekt, to je prevod zelo obsežne knjige *Latinska književnost (Letteratura latina)* Giana Biagia Conteja, ki bo predvidoma izšla leta 2007.

IV. EKSURZIJA

Društvo za antične in humanistične študije Slovenije je 23. 4. 2005 na pobudo študentske sekcije za svoje člane in študente klasične filologije priredilo eksurzijo na arheološko najdišče na Ajdnu. Ogled najdišča je brezplačno vodil eden najboljših poznavalcev tamkajšnjih izkopavanj, arheolog prof. Milan Sagadin, za kar se mu tu še enkrat najlepše zahvaljujem.

V. DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU LATINSČINE

Po običaju sta tekmovanja v znanju latinščine v lanskem in letošnjem letu potekali v Ljubljani na FF v

prostorih oddelka za klasično filologijo.

- Leta 2004 je bilo tekmovanje 13. 3.; udeležilo se ga je 22 dijakov, ki so prišli s 7 šol (I. gimnazija Maribor, Škofijska klasična gimnazija Ljubljana, Škofijska gimnazija Vipava, I. gimnazija Celje, Gimnazija Vič, Gimnazija Škofja Loka, Gimnazija Želimlje).

- Letošnje tekmovanje pa je potekalo 12. 4., udeležilo pa se ga je 36 dijakov, ki so prišli s 6 šol (I. gimnazija Maribor, Škofijska klasična gimnazija Ljubljana, Gimnazija Poljane, Škofijska gimnazija Vipava, I. gimnazija Celje, Gimnazija Škofja Loka).

Glavno težo pri organizaciji in izpeljavi obeh tekmovanj je nosil prof. dr. Matjaž Babič, ki je bil tako sestavljalec kot ocenjevalec nalog. Zahvala velja tudi članicam študentske sekcije, kolegicam Neži Sagadin, Heleni Kostešič in Karmen Murovec, ki so nadzorovale tekmovalce med reševanjem nalog.

VI. ŠTUDENSKA SEKCIJA

Poročilo o delu študentske sekcije je priloženo.

Ob koncu bi se rad pristrčno zahvalil vsem, ki so bistveno pripomogli k delovanju DAHŠ v zadnjem mandatu: zlasti prof. dr. Matjažu Babiču in blagajničarki doc. dr. Jerneji Kavčič, tajnici asist. Sonji Capuder, prof. Nadi Grošelj in prof. Pavlu Češarku.

Brane Senegačnik